

2026-03-02 Nr. NV-488

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-1119(2) TAIS-25-11140(4)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 118 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 122(1) IR 250(7) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1861 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. XI-2234 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (toliau – Įstatymo projektai)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	Teisingumo ministerija	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2026-02-24	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Stiprinant Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą kriminalizuojamas neteisėtas, aktyvus asmenų dalyvavimas ne Lietuvoje vykstančiuose ginkluotose konfliktuose; taip pat užsienio žvalgybų ar saugumo institucijų veikloje, nukreiptoje prieš Lietuvos Respubliką ir diversiją, kai sunaikinami, sutrikdomi ar sugadinami nacionaliniam saugumui svarbūs objektai.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymų projektai parengti siekiant įtvirtinti baudžiamąją atsakomybę už:

1) neteisėtą dalyvavimą ne Lietuvoje vykstančiame ginkluotame konflikte, kuris yra nukreiptas prieš kitos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, suverenitetą ar konstitucinę santvarką arba yra kitaip nesuderinamas su Lietuvos Respublikos prisiimtais tarptautiniais įsipareigojimais;

2) neteisėtą dalyvavimą užsienio žvalgybų ar saugumo institucijų, ar kitų užsienio valstybės tiesiogiai bei netiesiogiai kontroliuojamų organizacijų veikloje, jų nurodymų, prašymų, užduočių, nukreiptų prieš Lietuvos Respubliką, vykdymą;

3) diversiją, kuri pasireiškia prieš Lietuvos Respublikos interesus nukreipto nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą sudarančių įrenginių, turto, ar jų dalies sunaikinimu, sugadinimu ar kitokiu pakenkimu jiems arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veiklos sutrikdymu.

Taip pat siūloma šias nusikalstamas veikas priskirti sunkių nusikaltimų kategorijai, numatant vienintelę bausmės rūšį – laisvės atėmimą; įtvirtinti baudžiamąją atsakomybę ir juridiniams asmenims, kriminalizuojant galimybę pelnytis samdant potencialius asmenis dalyvauti ginkluotame konflikte, pelnytis iš asmenų neteisėto bendradarbiavimo su užsienio valstybių subjektais ir siekį turėti materialios naudos iš šių nusikaltimų padarymą prieš Lietuvos Respubliką; nacionalinėms žvalgybos ir kriminalinės žvalgybos institucijoms nustatyti teisę vykdyti kriminalinę žvalgybą dėl Baudžiamojo kodekse siūlomos įtvirtinti naujos nusikalstamos veikos - diversijos.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymų projektams įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

Įstatymų įgyvendinimui papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymų projektai derinti su Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Vidaus reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Generaline prokuratūra, Valstybės saugumo departamentu, Nacionaline teismų administracija. Įstatymų projektai patikslinti atsižvelgiant į institucijų pateiktas pastabas.

Dėl Generalinės prokuratūros ir Vidaus reikalų ministerijos pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta, parengta derinimo pažyma. Derinimo pažymoje pateikiami argumentai, pagal kuriuos neatsižvelgiama į pastabas ir pasiūlymus, grindžiami siūlomo pakeisti baudžiamojo teisinio reguliavimo tikslais ir būtinumu naujomis normomis kriminalizuoti neteisėtą asmenų dalyvavimą ne Lietuvoje vykstančiuose ginkluotose konfliktuose bei užsienio žvalgybų ar saugumo institucijų veikloje, nukreiptoje prieš Lietuvos Respubliką.

Į Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės pastabas ir pasiūlymus, pakartotinai teikiant Įstatymų projektus, iš esmės atsižvelgta.

2026 m. vasario 24 d. tarpinstituciniame pasitarime Įstatymų projektams pastabų ar pasiūlymų nebuvo pateikta.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų Įstatymų projektams neturi (2026 m. vasario 11 d. išvada Nr. NV-332).

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įstatymų projektai atitinka Dvidešimtosios Vyriausybės programos, patvirtintos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439, 6 punkte įtvirtintą prioritetą apsaugoti gyventojus nuo išorės grėsmių.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė, vyresnysis patarėjas